

Janša, četrtič: Dovoljeno bo vse, kar ni eksplicitno prepovedano!

Spletna revija **Fokuspokus** 20.05.2026

Pred nami je redefinicija slovenske družbe, kot smo jo nekoč poznali. Radikalna, avtorska kulturna, ekonomska revolucija.

[Vesna V. Godina](#)

Janša še v nobenem od svojih predhodnih mandatov ni bil obkrožen s tako problematičnimi predsedniki tako problematičnih strank, kot je obkrožen tokrat.

Nastajanje nove Janševe vlade poteka po pričakovanjih. Janša si je zagotovil podporo vseh poslancev Resni.ce, Demokratov in trojčka okrog nove Slovenije. Verjetno bo postal mandatar nove vlade že v petek. Nekateri pričakujejo, da bi na tajnem glasovanju lahko podprl njegovo mandatarstvo kak poslanec manj, kot je bilo tistih, ki so podpisali podporo njegovemu mandatarstvu. A to ni zelo verjetno. Pa ne zato, ker so podporo garantirali s podpisi. Poslanci in predsedniki desnih strank so nas že tako ali tako naučili, da njihovi podpisi ne pomenijo veliko. In da nekateri brez težav naredijo nasprotno od tistega, za kar so se zavezali s podpisom. Na manjšo podporo

Janševemu mandatarstvu ne moremo računati zaradi zmagovalne logike, s katero je vodil pogajanja s strankami nove koalicije. Gre za izsiljevanje z novimi volitvami. To je odkrito priznal tudi Logar. Vsem članicam nove vladne koalicije je namreč jasno, da bi nepodpora Janši pomenila predčasne volitve. Oziroma zmanjšano podporo volivcev. Za vse desne stranke. Z izjemo SDS. Ali celo neprestop parlamentarnega praga. Kar pomeni, da sedanji poslanci ne bi bili več poslanci.

Kalkulativni egoizem

Janša zelo dobro razume kalkulativni egoizem, ki vodi poslance. Razume ga iz izkušenj. Ve, da je podivjani egoizem poslancev visoko nad vsemi načeli in programi, nad vsemi interesi. Ti poslanci bodo naredili vse, da poslanci tudi ostanejo.

Med te metode spada tudi podpora intervencijskemu zakonu. In podpora Janši kot mandatarju. Poslanci desnih strank so to igro sprejeli. In jo igrajo. Ne iz ljubezni do Janše. Ampak iz lastnih interesov. In koristi. Janša to razume. Ve, da poslanci desnih strank igrajo njegovo igro ne zaradi njega, ampak zaradi sebe. Prostovoljno. Disciplinirano. Če je ne bi igrali, bi imeli predčasne volitve. A da do tega ne bo prišlo, bo novi mandatar in novi predsednik vlade pač Janša. Kot je bilo pričakovati.

Kaj pričakujemo

Sodeč po medijskih komentarjih o prihodnji vladi se zdi, da vemo, kakšno vlado bomo dobili. Kako bo delovala. Kaj lahko od nje pričakujemo. Ker da Janša tudi tokrat ne bo deloval drugače kot v predhodnih mandatih. To v nekem smislu drži. Janša se ne bo spremenil. A to še ne pomeni, da res vemo, kaj nas čaka. Kaj se nam obeta. In to iz več razlogov.

Prvi razlog je dejstvo, da Janša še v nobenem od svojih predhodnih mandatov ni bil obkrožen s tako problematičnimi predsedniki tako problematičnih strank, kot je obkrožen tokrat. Problematičnost se ne nanaša samo na njihove dokazane kršitve demokratičnih standardov, ampak tudi na njihovo politično kulturo in osebno poštenost. Večkrat je bilo že izpostavljeno, da pred volitvami in po njih še nikoli nismo bili soočeni s toliko lažmi in prelomljenimi obljubami.

Parirajo Janši

A to ni edino, kar je novo. Novo je tudi to, da ima Janša tokrat ob sebi predsednike strank, ki mu v nekaterih lastnostih zelo dobro parirajo. Stevanović se je že izkazal kot Janši dorasel preobračevalec lastnih besed in izjav. Konkurira mu lahko tudi z odsotnostjo kakršnegakoli občutka krivde, ko ga dobijo na laži. Tudi on gladko povozi

vsakogar, ki opozori na njegove laži ali nekonsistentnosti. Z isto politično aroganco kot Janša.

To aroganco premore tudi Logar. O čemer smo se lahko prepričali [v ponedeljkovih Odmevih](#). Vendar je treba reči, da je Stevanović Logarja pustil daleč zadaj. Logar je v primerjavi z njim in Janšo diletant. Ki govori nesmisle o tem, da besede v politiki pač ne pomenijo nič.

Kulturna revolucija

Drugi ključni igralec, ki v marsičem tudi konkurira Janši, pa je Vrtovec. Ne samo v tem, da ga obtožbe o korupciji ne ovirajo pri tem, da je eden od najglasnejših borcev zoper korupcijo. Vrtovec konkurira Janši v tem, da je tudi sam goreč zagovornik družbenih sprememb. V svojem primeru zagovornik starih, katoliških vrednot. To je po njegovem mnenju ena ključnih nalog nove desne vlade. Nova desna vlada mora po njegovem temeljito vrednostno preobraziti Slovenijo. In to tako, da bodo te spremembe ostale del slovenske družbe še potem, ko se bo tej vladi iztekel mandat. Vrtovcu ne gre za kulturni boj, ampak za kulturno revolucijo. Ki je v tako radikalni obliki, kot si jo predstavlja Vrtovec, ne zahteva niti Janša.

Izigravanje pravil in zakonov

Naslednja novost, ki jo moramo pričakovati od Janševe vlade, je logika zavestnega izigravanja pravil in zakonov. Ne gre za to, da se to ne bi dogajalo že doslej. Se je. A zdaj je to logika, ki je ne Janša ne druge desne stranke sploh ne poskušajo več prikriti. Zdaj je dovoljeno vse, kar ni eksplicitno prepovedano. Recimo to, da je predsednik Državnega zbora predsednik domnevno opozicijske stranke. Da je Resni.ca opozicijska stranka, čeprav v vsem podpira Janšo. Itd. Na problematiziranje tega dejstva se je Janša odzval z vprašanjem, da ni nikjer zapisano, da predsednik Državnega zbora ne more biti predsednik opozicijske stranke. Čeprav mu je bilo v preteklosti jasno, da v resni demokraciji to ni mogoče.

Gre pa še za mnogo več. Gre za to, da bo v duhu logike, da je dovoljeno vse, kar ni eksplicitno prepovedano, nova vlada uvajala prakse, za katera je doslej obstajajo politično in družbeno soglasje, da niso dovoljene. To pa odpira ne samo nevarnost premikanja meja dovoljenega, ampak še bolj nevarne politične zlorabe, katerih žrtve bodo vsi, za katere se bo Janša pač odločil. Od medijev do sodstva. Reformo sodstva že javno naznanja.

Nova dimenzija prihodnje Janševe vlade bo tudi neprikrito povezovanje nove vlade z interesi kapitala oziroma vladajoče ekonomske elite. Ta se že sama militantno zoperstavlja ostalim delom družbe. Kot bo nova tudi odkrita in zaostrena neoliberalna usmeritev prihajajoče vlade, ki ruši socialno državo.

Avtokracija in nedemokracija

Vse povedano pomeni, da bo nova Janševa vlada v marsičem drugačna od njegovih predhodnih. Ta vlada bo militantno avtorska in nedemokratična. Temeljila bo na izigravanju demokratičnih pravil in praks. In tega se ne bo trudila niti prikriti. Tega že zdaj ne počne. Še preden se je sploh konstituirala.

V duhu teh praks lahko pričakujemo radikalno redefinicijo slovenske družbe z zakoni, ki jih bo vlada brez težav sprejemala. Kako bo to potekalo, smo videli ob intervencijskem zakonu. Seveda se ne bo ustavila pri tem. Napovedala je že nov zakon o pokopu žrtev poveljnih pobojev. Nove zakone, ki zadevajo sodstvo. V duhu Vrtovčeve kulturne revolucije smemo pričakovati tudi zakone o prepovedi splava, prepovedi homoseksualnih porok itd. Skratka, obeta se radikalna redefinicija slovenske družbe. Če bo stvar potekala z aroganco in brezobzirnostjo, kot ju je desnica prakticirala ob intervencijskem zakonu, se bo to začelo dogajati zelo kmalu. In zelo radikalno.

Socialni mir in razredni konflikt

Kot zadnjo razliko, ki bo ločila novo Janševno vlado od prejšnjih, pa je treba izpostaviti tudi aktivacijo in radikalizacijo razrednega boja. Prva jasna manifestacija tega dejstva je zbranih več kot 47.000 podpisov za referendum o intervencijskem zakonu. Janša je Pirc Musarjevi nabil rogove s podpisi poslancev, ki ga podpirajo, sindikati pa so še toliko bolj nabili rogove njemu z zbranimi podpisi za referendum.

A ne gre samo za referendum. Zbranih 47.000 podpisov je v resnici še veliko več. Gre za dokaz, da je prihajajoča Janševa vlada že radikalizirala razredna nasprotja v slovenski družbi.

Kot edini dovolj dobro organizirani del slovenske družbe, ki lahko zastopajo protikapitalske interese, so sindikati na okopih. To je pomenljivo dejstvo. Radikalizacija razrednih nasprotij namreč objektivno deluje proti Janši. In njegovi novi vladi. Objektivno je v interesu kapitala socialni mir. Ne zaostren razredni konflikt. Zgodovina uči, da je prav socialni mir ena od tistih redkih stvari, ki jih je kapital pripravljen plačati.

Janša, ki je še pred prihodom na oblast zaostрил razredni konflikt do te mere, da sindikati ne izključujejo radikalizacije sindikalnega boja — tudi generalne stavke —, s svojim delovanjem objektivno deluje v škodo kapitalu, čeprav navidez deluje za njegovo dobrobit. Tega kapital zdaj še ne razume. Toda ob zaostritvi sindikalnega boja bo to hitro spoznal. Lahko se zgodi, da se bo v Sloveniji ponovilo protislovje iz ZDA: da predsednik, ki radikalno zastopa interese kapitala, začne kapitalu škoditi do te mere, da kapital začne razmišljati o njegovi odstranitvi.

V Sloveniji smo od te situacije trenutno še daleč. Kako hitro bo postala realna možnost, pa ni odvisno od Janše. Ampak od sindikatov. Janša bo lahko na to vplival samo z deradikalizacijo ciljev svoje nove vlade. Čemur pa bo nasprotoval vsaj Vrtovec. In cerkev, ki stoji za njim.

Skratka, obetajo se zanimivi časi. Težki. A zanimivi.

[Vesna Vuk Godina](#)